

Ale kommun

Löpande granskning 2021

Building a better
working world

Innehåll

1. Inledning.....	2
1.1. Bakgrund.....	2
1.2. Syfte	2
2. Iakttagelser och förslag till förbättringar	3
2.1. Bokslutsprocessen	3
2.1.1. Gjorda iakttagelser	3
2.1.2. Rekommendation.....	3
2.2. Löneprocessen inklusive pensioner	3
2.2.1. Gjorda iakttagelser	3
2.2.2. Rekommendation.....	3
2.3. Inköps- och utbetalningsprocessen.....	4
2.3.1. Gjorda iakttagelser	4
2.3.2. Rekommendation.....	4
2.4. Investeringsprocessen	4
2.4.1. Gjorda iakttagelser	4
2.4.2. Rekommendation.....	5
2.5. Exploateringsprocessen.....	5
2.5.1. Gjorda iakttagelser	5
2.5.2. Rekommendation.....	5
2.6. Processen för intäkter och kravhantering	5
2.6.1. Gjorda iakttagelser	5
2.6.2. Rekommendation.....	6
2.7. Processen för redovisning av mervärdesskatt, sociala avgifter och källskatt	6
2.7.1. Gjorda iakttagelser	6
2.7.2. Rekommendation.....	6
2.8. Övrigt.....	6
2.8.1. Gjorda iakttagelser	6
2.8.2. Rekommendation.....	6

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Som ett led i årets revision har våra noteringar från granskning av intern kontroll under 2021 sammanställts.

Sammanfattningsvis är det vår bedömning att det inom den interna kontrollen finns vissa områden där förbättringar kan ske. Vår granskning täcker endast områden och aspekter väsentliga för revisionen och är inte av sådan omfattning att den täcker in alla svagheter i rutiner och intern kontroll.

Rapporten är skriven i avvikelseform, vilket innebär att det i första hand är de områden där vi har synpunkter eller har förslag till förbättringar som kommenteras.

1.2. Syfte

Syftet med föreliggande rapport är att ge kommunens revisorer underlag för bedömningen av kommunens redovisning och interna kontroll.

Vår granskning och bedömning av den interna kontrollen omfattar följande processer:

- ▶ Bokslutsprocessen
- ▶ Löneprocessen, inklusive pensioner
- ▶ Inköpsprocessen
- ▶ Investeringsprocessen
- ▶ Exploateringsprocessen
- ▶ Processen för intäkter och kravhantering
- ▶ Processen för redovisning av mervärdesskatt, sociala avgifter och källskatt

Ovanstående granskning innebär i de flesta fall att vi följer en transaktion genom hela flödet, exempelvis från det att en intäkt eller kostnad genereras till dess att registrering sker i huvudboken och slutligen regleras likvidmässigt.

Övrig granskning som genomförts är bland annat:

- ▶ Analys av huruvida kommunens redovisningsreglemente beaktas vad gäller gränsdragning mellan investering och drift
- ▶ Analys av aktiveringar och avskrivningar på anläggningstillgångar
- ▶ Övergripande resultatanalys samt kontoanalyser på väsentliga intäkts- och kostnadskonton
- ▶ Genomgång av finanspolicy

2. Iakttagelser och förslag till förbättringar

2.1. Bokslutsprocessen

2.1.1. Gjorda iakttagelser

Bokslutsprocessen är central utifrån att det sker en mängd avstämningar, reserveringar och bedömningar som kan påverka bokslutet. Den risk som föreligger, för redovisningen, i bokslutet gör att processen alltid bedöms som väsentlig. Vi har gått igenom rutiner i bokslutet rörande ansvar, periodiseringar och avstämningar.

Vi har kunnat konstatera att det finns en tydlig ansvarsfördelning av arbetsuppgifter i bokslutet, samt en fastställd tidplan. Det framgår vem som har ansvar för respektive post samt när i tiden avstämning skall ske.

Vi noterar att manuella bokföringsorder kan upprättas och registreras av controllers samt anställda på redovisningsavdelningen utan att kräva attest från annan än upprättaren.

2.1.2. Rekommendation

Vi rekommenderar kommunen att införa en skriftlig rutin avseende attest av manuella bokföringsorder, framförallt de bokningar som är resultatpåverkande. Ett alternativ är att kommunen definierar beloppsgränser eller karaktär på bokningar som ska attesteras i syfte att uppnå en ändamålsenlig rutin där endast de bokningar som anses som riskfyllda attesteras.

2.2. Löneprocessen inklusive pensioner

2.2.1. Gjorda iakttagelser

Vi noterar att det saknas en processbeskrivning för lönerutinen.

Det saknas i dagsläget en rutin där ändringar av grunddata i löneregistret granskas, till exempel genom granskning och stickprov av logglista.

2.2.2. Rekommendation

Vi rekommenderar att kommunen upprättar en processbeskrivning som anger väsentliga rutiner och kontrollfunktioner för att säkerställa ett enhetligt arbetssätt, minska personberoendet samt förebygga risken för att fel uppstår.

Vi rekommenderar kommunen att införa en rutin för att följa upp ändringar av grunddata i löneregistret, till exempel genom granskning och eventuella stickprov av logglista. En sådan kontroll bör utföras av en person som inte själv har behörighet att registrera grunddata.

2.3. Inköps- och utbetalningsprocessen

2.3.1. Gjorda iakttagelser

Av vår granskning framkommer att det utförs uppföljningar av ramavtalstrohet mot tecknade ramavtal samt uppföljning av ackumulerade inköp genom direktupphandling per leverantör per tolv månader. Det finns dock ingen formaliserad rutin för hur och med vilken periodicitet uppföljning ska genomföras.

Vi har vid genomgång av inköps- och utbetalningsprocessen noterat att kommunen inte har en formaliserad process avseende uppföljning av förändring av grunddata i leverantörssystemet. Kommunen anger dock att samtliga nya leverantörer kontrolleras med stöd av Inyett innan de registreras i leverantörsregistret samt inför varje leverantörsbetalning.

2.3.2. Rekommendation

Vi rekommenderar att kommunen definierar hur uppföljningen av inköp samt ramavtalstrohet ska genomföras samt hur ofta uppföljningen ska genomföras.

Vi rekommenderar kommunen att införa en rutin för att följa upp ändringar av grunddata i leverantörssystemet, till exempel genom granskning och eventuella stickprov av logglista. En sådan kontroll bör utföras av en person som inte själv har behörighet att registrera grunddata.

2.4. Investeringsprocessen

2.4.1. Gjorda iakttagelser

Kommunen har ej formaliserat investeringsprocessen och därmed inte definierat för vilka investeringar ett investeringsbeslut ska upprättas samt vilka uppgifter som ska framgå av investeringsbeslutet. Av vår granskning framkommer dock att det oftast finns ett investeringsbeslut för pågående investeringar.

Kommunen har ej definierat för vilka investeringsprojekt en dokumenterad slutrapport ska upprättas som underlag inför aktivering samt analys av utfall i förhållande till ursprunglig investeringskalkyl.

Kommunen har tecknat leasingavtal avseende lokalhyra, leasing av personbilar samt IT-utrustning. I dagsläget redovisas samtliga leasingavtal såsom operationella leasingavtal, dvs utgifterna kostnadsförs löpande. I enlighet med Rådet för kommunal redovisning ("RKR") R5 Leasing ska leasingavtal där de ekonomiska riskerna och fördelarna som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren redovisas som finansiella leasingavtal. Vid redovisning av finansiella leasingavtal redovisas avtalets framtida minimileaseavgifter som tillgång och skuld. Under avtalets löptid kostnadsförs avskrivningar av tillgången samt räntekostnader hänförliga till leasingskulden. Utbetalda leasingavgifter redovisas som amortering av leasingskulden.

2.4.2. Rekommendation

Vi rekommenderar att kommunen ser över investeringsprocessen och definierar för vilka investeringsprojekt som ett investeringsbeslut ska upprättas samt vilka uppgifter som ska framgå av investeringsbeslutet. Investeringsbeslutet utgör ett väsentligt underlag för den ursprungliga investeringskalkylen. Investeringsbeslutet utgör även underlag för jämförelse under investeringsprojektets genomförande samt vid upprättande av slutrapport inför aktivering av slutfört investeringsprojekt.

Vi rekommenderar att kommunen definierar att det ska upprättas en slutrapport där utfallet av investeringsprojekten jämförs mot ursprunglig kalkyl och väsentliga avvikelser utreds och förklaras.

Vi rekommenderar kommunen att dokumentera sina bedömningar för vilka väsentliga leasingavtal som är att betrakta såsom operationella eller finansiella leasingavtal för att tydliggöra efterlevnaden av RKR R5 Leasing.

2.5. Exploateringsprocessen

2.5.1. Gjorda iakttagelser

Vi har i samband med vår genomgång av kommunens exploateringsprocess tagit del av dokumentet "Exploateringsprocessen i Ale kommun" som antogs av kommunstyrelsen 2015. Vi noterar att processbeskrivningen innehåller lämpliga kontrollmoment samt förslag på utformning av slutrapport för exploateringsprojekt.

Vi noterar att kommunen av försiktighetsskäl oftast resultatavräknar exploateringsprojekt först i slutskedet av projekten. Enligt RKR R2 ska resultatavräkning ske i takt med försäljning av tomter.

2.5.2. Rekommendation

Vi rekommenderar kommunen att se över processbeskrivningen för exploateringsprocessen för att säkerställa efterlevnad av rådets gällande redovisningsrekommendationer för exploatering.

Vi rekommenderar kommunen att se över rutinen för att möjliggöra resultatavräkning av exploateringsprojekt vid försäljning av tomter.

2.6. Processen för intäkter och kravhantering

2.6.1. Gjorda iakttagelser

Vi har kartlagt kommunens process för intäkter och kravhantering. Genomgången berör processen från att avtal tecknas med ny kund, insamling av underlag för beräkning av taxor, fakturering, bokföring, inbetalning, periodisering samt uppföljande analys.

2.6.2. Rekommendation

Processen bedöms i allt väsentligt fungera väl.

2.7. Processen för redovisning av mervärdesskatt, sociala avgifter och källskatt

2.7.1. Gjorda iakttagelser

Vi har kartlagt kommunens process för redovisning, rapportering samt betalning av mervärdesskatt, sociala avgifter och källskatt.

2.7.2. Rekommendation

Processen bedöms i allt väsentligt fungera väl.

2.8. Övrigt

2.8.1. Gjorda iakttagelser

Vi har i samband med vår genomgång tagit del av kommunens finanspolicy som senast fastställdes av kommunfullmäktige 2012. Av finanspolicyn framgår att "*kommunstyrelsen fastställer årligen "Tillämpningsföreskrifter" för finanspolicyn*". Vi har tagit del av dokumentet "*Finanspolicyns tillämpningsföreskrifter för 2017 och tills vidare*" som är daterat 2016-11-11.

2.8.2. Rekommendation

Vi rekommenderar kommunen att årligen fastställa tillämpningsföreskrifter i enlighet med vad som framgår av kommunens finanspolicy.

Göteborg den 13 december 2021

Anders Linusson
Auktoriserad revisor
Ernst & Young AB

Björn Hulthén
Auktoriserad revisor
Ernst & Young AB